

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

20 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Guzun Ion

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare, declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței nr. 32 a Tribunalului militar al Diviziunii de Pușcași de Gardă nr. 47 „Drapelul Roșu” al Diviziunii Nijnedneprovsk în numele lui „Bogdan Hmelnițchii” din 15 august 1944, în cauza penală privindu-l pe

Negaiuc Mihail Xxxxx, născut în anul xxxxxx, la data examinării dosarului a fost locuitor al s. Xxxxx Județul Xxxxx, RSSM.

Termenul de examinare a cauzei:

15 septembrie 2020 - 20 octombrie 2020

în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al Diviziunii de Pușcași de Gardă nr. 47 „Drapelul Roșu” al Diviziunii Nijnedneprovsk în numele lui „Bogdan Hmelnițchii” din 15 august 1944, Negaiuc Mihail Xxxxx a fost condamnat în baza art. 58-1 lit. „b” Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicții în drepturi pe un termen de 5 ani, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că inculpatul Negaiuc Mihail a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, aflându-se în prizonieratul nemților, benevol s-a înrolat în armata germană, s-a obligat în scris de a lupta cu partizani și activiști sovietici. Ulterior, a fost angajat în cadrul jandarmeriei germane, unde participa la reținerea partizanilor și cetățenilor sovietici. În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Negaiuc Mihail, vinovăția în comiterea infracțiunii a recunoscut-o parțial și a declarat că, într-adevăr a efectuat Serviciul mmilitar în rândurile armatei germane, ulterior fiind angajat la jandarmerie. Totodată,

atribuțiile sale principale erau legate de îngrijirea cailor. Acesta a participat de 2 ori la patrurile în reținerii partizanilor, însă nu a fost reținută nici o persoană.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare invocând prevederile 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței nominalizate, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Negaiuc Mihail, pe motiv că la materialele dosarului nu se conțin probe suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatei în baza art. 58-1 lit. „b” Cod penal al RSFSR – trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că, inculpatul Negaiuc Mihail, prin acțiunile sale, a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, așa cum prevede acest articol.

Instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, condamnarea lui Negaiuc Mihail, pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil. În consecință, hotărârea judecătorească în cauză, urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Negaiuc Mihail, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Prin urmare, inculpatul Negaiuc Mihail, în conformitate cu art. 3 al Legii 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis cu casarea hotărârii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

De asemenea, Colegiul penal menționează că, la 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Conform art. 3 lit. a) din Legea Republicii Moldova privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici

Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru "tradare de patrie".

În temeiul celor constatate și prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată prezența în speță a motivelor întemeiate pentru a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Negaiuc Mihail, în baza art. 58-1 lit. „b” Cod penal al RSFSR, a o casa și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a înceta procesul penal pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, prin urmare și reabilitarea condamnatului.

Ținând cont de cele menționate, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare declarat este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu art. art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Se admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, se casează sentința nr. 32 a Tribunalului militar al Diviziunii de Pușcași de Gardă nr. 47 „Drapelul Roșu” al Diviziunii Nijnedneprovsk în numele lui „Bogdan Hmelnițchii” din 15 august 1944, în privința condamnării lui **Negaiuc Mihail Xxxxx**, în baza art. 58-1 lit. „b” Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia în fața societății, și reintegrarea în drepturi în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 20 octombrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Guzun Ion